

FÖRVALTNINGSRÄTTEN
I STOCKHOLM
 Allmänna avdelningen

DOM
 2011-10-18
 Meddelad i
 Stockholm

Mål nr
 18289-11
 Enhet 15

SÖKANDE

Kompetensgruppen i Värmland AB, 556423-0760

Ombud: Advokat Patrik Moberg
 Werners Advokatbyrå
 Box 238
 651 06 Karlstad

MOTPART

Arbetsförmedlingen
 Juridiska enheten
 113 99 Stockholm

SAKEN

Överprövning enligt lagen (2007:1091) om offentlig upphandling, LOU

KONKURRENSVERKET	
2011-10-19	
Avd	
Dnr	
Doss	Aktbil

DOMSLUT

Förvaltningsrätten avslår Kompetensgruppen i Värmland AB:s ansökan om överprövning.

BAKGRUND, YRKANDEN M.M.

Arbetsförmedlingen har genomfört en förenklad upphandling av ”Arbetsmarknadsutbildning Verkstadsteknik samt Svets och plåtbearbetning”, dnr. Af-2011/154318. Området Svets och plåtbearbetning omfattar 20 utbildningsorter/delupphandlingar. Avtal ska tecknas med en leverantör per utbildningsort. Arbetsförmedlingen har i tilldelningsbeslut den 2 september 2011, såvitt nu är aktuellt, beslutat att anta anbudet från Competens Svetsutbildning Sverige AB (Competens Svets) avseende utbildningsorten Hagfors.

Kompetensgruppen i Värmland AB (bolaget) ansöker om överprövning och yrkar, såsom bolaget slutligen har bestämt sin talan, att upphandlingen avseende området Svets- och plåtbearbetning på orten Hagfors (nedan ”upphandlingen”) i första hand rättas på så sätt att anbudet från Competens Svets förkastas och att anbudet från bolaget antas och i andra hand att en ny utvärdering genomförs av Competens Svets anbud. Som grund för talan anför bolaget i huvudsak följande. Arbetsförmedlingen har antagit Competens Svets anbud trots att det inte uppfyller förfrågningsunderlagets skalkrav och har därigenom brutit mot den grundläggande principen om likabehandling i 1 kap. 9 § LOU. Enligt punkten 1.6.3 i förfrågningsunderlaget ska anbud som avviker från det som efterfrågas (orent anbud) eller som inte uppfyller samtliga skalkrav förkastas. Arbetsförmedlingen har inte genomfört utvärderingen i enlighet med utvärderingskriterierna under punkten 1.6.3 i förfrågningsunderlaget. Arbetsförmedlingen har enligt utvärderingsprotokollet tilldelat Competens Svets högst poäng rörande branschkontakter, punkten 35.2.4. Bolaget har i sitt anbud redovisat för sin etablering och sitt kontaktnät med näringslivet i regionen. Bolaget har även redovisat kontakter och namngivna arbetsplatser som bolaget har kontakt med inför företagsförlagd utbildning. Competens Svets har emellertid, såvitt bolaget känner till, inte någon branschkontakt i Hagforsområdet. Det är av stor betydelse att leverantören av utbildningen svets- och plåtbearbet-

ning kan visa att det finns platser för att kunna genomföra den företagsförlagda delen av utbildningen i Hagfors. Det är inte uteslutet att eventuella uppgifter i det vinnande anbudet är otillräckliga eller inkorrekta. I vinnande anbuds svar under punkten 35.2.4 har Competens Svets uppgivit att ”arbetet med att anskaffa AFU-platser sker kontinuerligt enligt följande. I samband med detta anbud har vi påbörjat kontakter med företag på de orter (med omnejd) vi avser att lämna anbud på, vilka är villiga att ta emot deltagare i arbetsförlagda utbildningsavsnitt samt att ingå i samråds/referensgrupper.” Det svar som Competens Svets har lämnat uppfyller inte skullkravet i punkten 35.2.4 om att det finns kontakter med det lokala näringslivet för att kunna genomföra den företagsförlagda delen av utbildningen. Anbudet innehåller begrepp som att man ”har påbörjat kontakter” och ”avser”. Detta innebär att det i nuläget inte finns möjlighet för Competens Svets att genomföra den företagsförlagda delen av utbildningen. Svaret uppfyller inte heller kravet på att en anbudslämnare ska lämna svar på vilka företagskontakter som finns. Det är vidare inte uteslutet att det är branschkontakter för det vinnande anbudet avseende *verkstadsutbildningen* i Hagfors som Arbetsförmedlingen haft som underlag avseende *svets- och plåtbearbetningen* i Hagfors. Med hänvisning till ovan uppfyller Competens Svets inte skullkraven i punkterna 35.2.2 och 35.2.4 i förfrågningsunderlaget. Competens Svets anbud ska därför förkastas. Vid rättelse och ny utvärdering kommer framgå att bolaget erhållit högst poäng och därför ska antas som leverantör i Hagfors. Av upphandlingsprotokollet framgår inte hur Arbetsförmedlingen har utvärderat det vinnande anbudet avseende orten Hagfors. Det går inte att utifrån upphandlingsprotokollet och resultatrapporten få klarhet i hur det vinnande anbudet avseende lärartäthet och branschkontakter har utvärderats. Utvärderingen visar på en stor brist i kravet på transparens och öppenhet samt förutsebarhet. Competens Svets har inte visat att de har företag som kan ta emot deltagare för den företagsförlagda delen av utbildningen. Eftersom detta är mycket centralt för den utbildning som nu är aktuell ska Competens Svets anbud förkastas.

För det fall förvaltningsrätten bedömer att Competens Svets anbud uppfyller skall-kraven och är kvalificerat för att vara med i utvärderingen har Arbetsförmedlingen frångått sitt förfrågningsunderlag vid anbudsutvärderingen. Bolaget har fått lägre poäng än Competens Svets avseende utvärderingskriteriet Lärartäthet, praktisk utbildning i punkten 35.2.2 i förfrågningsunderlaget. Arbetsförmedlingen har inte bedömt leverantörerna lika avseende utvärderingskriteriet punkten 35.2.4 i förfrågningsunderlaget utan gett Competens Svets för hög poäng. Genom rättelse och ny utvärdering av Competens Svets anbud kommer det anbudet inte att erhålla högst poäng avseende branschkontakter. Utvärderingen ska därför göras om, varvid Competens svets ska erhålla lägre poäng och bolaget ska erhålla högre poäng jämfört med hittillsvarande utvärdering.

Arbetsförmedlingen bestrider bifall till ansökan om överprövning och yrkar, såsom talan slutligen bestämts, att ansökan ska avslås. Arbetsförmedlingen anför i huvudsak följande till stöd för sin talan. Av bilaga till Competens Svets anbud framgår att Competens Svets har de kontakter med det lokala näringslivet, inte bara i Hagfors utan även på andra orter i Värmland, som efterfrågas i anbudet. Bilagan avser såväl Verkstad som Svets- och plåtbearbetning och är identisk med den bilaga som företaget Competens Utbildning Sverige AB (Competens Sverige) lämnat avseende upphandlingsområdet Verkstad för orten Hagfors. Arbetsförmedlingen har inte utvärderat fel anbud avseende Svets- och plåtbearbetning i Hagfors och har inte felaktigt använt Competens Sveriges redovisade branschkontakter för att poängsätta anbudet från Competens Svets. Utvärderingen sker i det elektroniska systemet på varje lämnat anbud. Även om en sammanblandning skulle ha skett så framgår det vid en jämförelse mellan Competens Svets anbud avseende Svets- och plåtbearbetning leveransort Hagfors och Competens Sveriges anbud avseende Verkstad leveransort Hagfors att såväl den text som lämnats i det elektroniska upphandlingssystemet rörande

branschkontakter som bilagorna är identiska. Anbudet från Competens Svets är inte orent och uppfyller det uppställda kravet att redovisa kontakter med det lokala näringslivet. Förfrågningsunderlaget definierar inte vad som avses med lokalt och ställer inte upp något lägsta eller högsta krav på omfattningen av de kontakter som redovisas eller på hur många företag man måste kunna redovisa kontakt med för att kravet ska anses uppfyllt. Competens Svets har redovisat kontakt med företag i Hagfors. Bolaget har vidare missuppfattat kravet i punkten 35.2.2 Lärartäthet i förfrågningsunderlaget. Lärartätheten avser den praktiska och teoretiska undervisningen, inte den arbetsplatsförlagda delen av utbildningen där de branschkontakter som ska redovisas under punkten 35.2.4 är relevanta. Beskrivningen av den utbildning som upphandlas framgår av punkten 3 Svets och Plåt i förfrågningsunderlaget, underpunkten 3.1.1. Competens Svets har redovisat en lärartäthet om sex deltagare per lärartjänst på heltid vilket är inom kravgränsen och utgör den högsta lärartäthet som kan offereras enligt förfrågningsunderlaget. Competens Svets anbud uppfyller ställda krav och har vid utvärderingen erhållit högsta möjliga poäng avseende utvärderingskriterium 2 Lärartäthet. Anbudet har utvärderats i enlighet med de kriterier som anges i förfrågningsunderlaget. Kraven på likabehandling och transparens i upphandlingen är uppfyllda.

Bolaget anför bl.a. följande. Competens Svets anbud uppfyller inte kravet på branschkontakter och arbetsplatsförlagd utbildning vid tidpunkten för anbudslämnandet. Anbudet är orent och bör förkastas. Anbudet ska även förkastas på den grunden att det inte går att, såvitt förstås, uttolka vilka branschkontakter som avser Competens Sverige och vilka som avser Competens Svets. Om Competens Svets anbud (för Svets- och plåtbearbetning) inte anses som orent ifrågasätter bolaget hur Arbetsförmedlingen kan genomföra en utvärdering och i en sådan utvärdering tilldela Competens Svets högsta poäng, utan att kontrollera vilka av angivna företag som är relevanta för svets- och plåtutbildningen. Det är inte givet att ett företag

som är verksamt inom verkstadsindustrin kan erbjuda företagsförlagda utbildningsplatser för elever inom en svetsutbildning. Det är inte möjligt att utvärdera Competens Svets anbuds bilaga med företagskontakter. Det går inte att, utifrån en identisk bilaga för två olika anbudslämnare, uttyda vilka branschkontakter som Competens Svets skulle ha, om de avser svets- och plåtbearbetning och om de avser företagskontakter som tillhandahåller för utbildningen relevanta utbildningsplatser. Arbetsförmedlingen anger i sitt yttrande att Competens Svets har kontakter med det lokala näringslivet, inte bara i Hagfors utan även på andra orter i Värmland. Av förfrågningsunderlaget framgår att varje utbildningsort utgör en separat upphandling som ska utvärderas separat. Arbetsförmedlingen har inte beaktat varje utbildning och utbildningsort separat utan har i utvärderingen av anbudet rörande svets- och plåtbearbetning i Hagfors även beaktat uppgifter för annan utbildning och från annan anbudslämnare. Bolaget bestrider att det framgår av förfrågningsunderlaget att det är lärartätheten, inte den arbetsplatsförlagda utbildningen, som skulle vara relevant för anbudet. Även här behandlar Arbetsförmedlingen anbudslämnarna olika och i strid med reglerna om krav på likabehandling och transparens.

Arbetsförmedlingen vidhåller sin inställning och tillägger följande. Varje upphandling utvärderas för sig. Att de bilagor som lämnats omfattar fler än en upphandling, eller att identisk text har lämnats i de textfält som ska fyllas i för respektive upphandling, innebär inte att anbudet är orent. Det finns inte något krav på att redovisade branschkontakter ska vara unika för varje lämnat anbud. Flera anbudslämnare kan ha samma branschkontakter. Competens Svets har i anbudet avseende Svets och plåt i Hagfors redovisat efterfrågade branschkontakter och en lärartäthet som uppfyller kraven i underlaget. Att två leverantörer använder identiska skrivningar i sina anbud förändrar inte att det rör sig om olika upphandlingar och olika anbud som har utvärderats var för sig. Vad gäller lärartätheten framgår det tydligt av förfrågningsunderlaget att det är lärartäthet inom den teoretiska och prak-

tiska undervisningen som avses och inte den arbetsplatsförlagda delen av utbildningen.

DOMSKÄL

Tillämpliga bestämmelser

Enligt 1 kap. 9 § LOU ska upphandlande myndigheter behandla leverantörer på ett likvärdigt och ickediskriminerande sätt samt genomföra upphandlingar på ett öppet sätt. Vid upphandlingar ska vidare principerna om ömsesidigt erkännande och proportionalitet iakttas.

I 16 kap. 5 § LOU anges följande. Om den upphandlande myndigheten har brutit mot de grundläggande principerna i 1 kap. 9 § eller någon annan bestämmelse i denna lag och detta har medfört att leverantören har lidit eller kan komma att lida skada, ska rätten besluta att upphandlingen ska göras om eller att den får avslutas först sedan rättelse har gjorts.

Förvaltningsrättens bedömning

I mål om ingripande enligt LOU gäller som huvudprincip att en part som gör gällande att en upphandling är felaktig på ett klart sätt ska ange på vilka omständigheter talan grundas (RÅ 2009 ref. 69). Prövningen i förvaltningsrätten utgör en kontroll av om det på grundval av vad sökanden framfört finns anledning att vidta sådana åtgärder som anges i 16 kap. 5 § LOU.

I förfrågningsunderlaget avsnitt 3.4 Utvärdering av anbud anges följande.

De utvärderingskriterier som tillämpas i denna upphandling är:

1. Upplägg och genomförande 40 %
2. Lärartäthet 20 %
3. Pris 40 %

Förfrågningsunderlagets övriga relevanta delar framgår nedan.

Lärartäthet

Frågan i målet i denna del är om det finns skäl för ingripande enligt LOU med anledning av det svar som Competens Svets har lämnat avseende kriteriet Lärartäthet. Bolaget har bl.a. anfört att Competens Svets anbud inte uppfyller skall-kravet i punkten 35.2.2 Lärartäthet i förfrågningsunderlaget samt invänt mot poängsättningen av kriteriet. Bolaget har i huvudsak argumenterat kring kriteriet Lärartäthet i relation till vikten av att kunna visa att det finns platser för att kunna genomföra den företagsförlagda delen av utbildningen i Hagfors.

I punkten 35.2.2 Lärartäthet i förfrågningsunderlaget anges bl.a. följande. Anbudet **skall** innehålla uppgifter om vilken lärartäthet anbudsgivaren erbjuder, dvs. hur många lärare på heltid i förhållande till antalet deltagare vid såväl teoretisk som praktisk utbildning. Ange hur många deltagare per lärartjänst på heltid i utbildningen: 10,00 st. – 6,00 st. Kravgräns: 10,00.

Enligt förvaltningsrättens mening framgår det tydligt av förfrågningsunderlaget att det inte är den arbetsplatsförlagda utbildningen utan den faktiskt angivna lärartätheten inom den teoretiska och praktiska utbildningen som utvärderas under kriteriet Lärartäthet. Förvaltningsrätten finner att Competens Svets anbud uppfyller skall-kravet på angivande av lärartäthet och ska således inte förkastas på denna grund.

Vad gäller Arbetsförmedlingens poängsättning av kriteriet Lärartäthet framgår av kopior på ingivna anbud att bolaget angett lärartätheten 10, dvs. det högsta antalet elever per lärare, och att Competens Svets angett lärartätheten 6, dvs. det lägsta antalet elever per lärare. Förvaltningsrätten finner inte, mot bakgrund av det som bolaget har anfört, skäl att ifrågasätta Arbetsförmedlingens poängsättning av kriteriet Lärartäthet. Det som bolaget har anfört och åberopat utgör således inte skäl för ingripande enligt LOU i denna del.

Branschkontakter m.m.

Frågan i målet i denna del är om det finns skäl för ingripande enligt LOU på grund av Competens Svets lämnade svar avseende kriteriet Anbudslämnarens lokala branschkontakter i punkten 35.2.4 i förfrågningsunderlaget.

Punkten 35.2.4 i förfrågningsunderlaget har följande lydelse. Anbudsgivaren **skall** här redovisa vilka kontakter som finns med det lokala näringslivet i syfte att framgångsrikt kunna genomföra den företagsförlagda delen av utbildningen. Bilagor får bifogas. Ange vilka branschkontakter som finns eller i vilken bilaga de återfinns.

Av utredningen i målet framgår att Competens Svets har redovisat vilka kontakter som finns i Hagfors. Förvaltningsrätten anser att Competens Svets härigenom uppfyller det uppställda kravet avseende kontakter med det lokala näringslivet. Något krav på utförligare svar kan enligt förvaltningsrättens mening inte utläsas av förfrågningsunderlaget. Det förhållandet att en identisk bilaga med branschkontakter lämnats för såväl Competens Svets som för Competens Sverige föranleder inte någon annan bedömning. Competens Svets uppfyller således kravet avseende branschkontakter i punkten 35.2.4 i förfrågningsunderlaget och dess anbud ska inte förkastas på denna grund.

Vad gäller utvärdering och poängsättning utgör kravet på angivande av branschkontakter i punkten 35.2.4 i sig inte grund för utvärdering av anbudet. Vad bolaget anfört i denna del utgör därför inte heller skäl för ingripande enligt LOU.

Upphandlingen i övrigt

Bolaget har i övrigt bl.a. invänt att det av upphandlingsprotokollet och resultatrapporten inte framgår hur Competens Svets anbud avseende lärartät-

het och branschkontakter har utvärderats. En upphandlande myndighet ska skriftligen underrätta anbudssökandena och anbudsgivarna om de beslut som har fattats om att tilldela ett kontrakt och om skälen för besluten. En upphandlande myndighet ska även till den anbudsgivare som begär det lämna upplysningar om skälen för att leverantörens anbud har förkastats och ska på begäran av anbudsgivare som lämnat godtagbart anbud ge upplysningar om utformningen av och de relativa fördelarna med det valda anbudet samt namnet på den anbudsgivare som tilldelats kontraktet, se 9 kap. 9 och 10 §§ samt 15 kap. 19 § LOU. Förvaltningsrätten kan inte mot bakgrund av vad bolaget anfört finna att upplysningarna i tilldelningsbeslut, upphandlingsprotokoll och upphandlingsrapport varit otillräckliga eller att upphandlingen i övrigt har genomförts i strid med LOU eller dess grundläggande principer. Bolagets ansökan ska därmed avslås i sin helhet.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se bilaga (DV 3109/1A LOU).

Helena Löwdell
Förvaltningsrättsfiskal

Föredragande var Nike Berlin.

SVERIGES DOMSTOLAR

HUR MAN ÖVERKLAGAR - PRÖVNINGSTILLSTÅND

Den som vill överklaga förvaltningsrättens beslut ska skriva till Kammarrätten i Stockholm. **Skrivelsen ska dock skickas eller lämnas till förvaltningsrätten.**

Överklagandet ska ha kommit in till förvaltningsrätten **inom tre veckor** från den dag då klaganden fick del av beslutet. Tiden för överklagandet för offentligpart räknas emellertid från den dag beslutet meddelades.

Om sista dagen för överklagandet infaller på lördag, söndag eller helgdag, midsommarafton, julafton eller nyårsafton räcker det att skrivelsen kommer in nästa vardag.

För att ett överklagande ska kunna tas upp i kammarrätten fordras att prövningstillstånd meddelas. Kammarrätten lämnar prövningstillstånd om det är av vikt för ledning av rättstillämpningen att överklagandet prövas, anledning förekommer till ändring i det slut vartill förvaltningsrätten kommit eller det annars finns synnerliga skäl att pröva överklagandet.

Om prövningstillstånd inte meddelas står förvaltningsrättens beslut fast. Det är därför viktigt att det klart och tydligt framgår av överklagandet till kammarrätten varför man anser att prövningstillstånd bör meddelas.

Skrivelsen med överklagande ska innehålla

1. den klagandes namn, personnummer, yrke, postadress och telefonnummer. Dessutom ska adress och telefonnummer till arbetsplatsen och eventuell annan plats där klaganden kan nås för delgivning lämnas om dessa uppgifter inte tidigare uppgetts i målet. Om någon person- eller adressuppgift ändras är det viktigt att anmälan snarast görs till kammarrätten,
2. det beslut som överklagas med uppgift
3. om förvaltningsrättens namn, målnummer samt dagen för beslutet,
4. de skäl som klaganden anger till stöd för begäran om prövningstillstånd,
5. den ändring av förvaltningsrättens beslut som klaganden vill få till stånd,
6. de bevis som klaganden vill åberopa och vad han/hon vill styrka med varje särskilt bevis.

Skrivelsen ska vara undertecknad av klaganden eller hans ombud. Adressen till förvaltningsrätten framgår av beslutet. Om klaganden anlitar ombud ska denne sända in fullmakt i original samt uppge sitt namn, adress och telefonnummer.

Om någon person- eller adressuppgift ändras, ska Ni utan dröjsmål anmäla ändringen till kammarrätten.

I mål om överprövning enligt lagen (2007:1091) om offentlig upphandling eller lagen (2007:1092) om upphandling inom områdena vatten, energi, transporter och posttjänster får avtal slutas innan tiden för överklagande av rättens dom eller beslut har löpt ut. I de flesta fall får avtal slutas när tio dagar har gått från det att rätten avgjort målet eller upphävt ett interimistiskt beslut. I vissa fall får avtal slutas omedelbart. Ett överklagande av rättens avgörande får inte prövas sedan avtal har slutits. Fullständig information finns i 16 kapitlet i de ovan angivna lagarna.

Behöver Ni fler upplysningar om hur man överklagar kan Ni vända Er till förvaltningsrätten.

DV 3109/1A LOU